

Plan för arbetet inom finskt förvaltningsområde i Järfälla kommun

Plan för arbetet inom finskt förvaltningsområde

Dnr KDN 2019/17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. VAD SÄGER LAGEN?	2
1.1. ANSVARSFÖRDELNING	2
1.2. ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET FÖR ATT UPPFYLLA LAGSTIFTNINGEN	2
2. ORGANISATION FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE	3
2.1. JÄRFÄLLAS SVERIGEFINSKA RÅD	3
2.2. ÖPPNA SAMRÅD	4
2.3. SAMORDNARE	4
2.4. SAMVERKANSGRUPPER	4
2.5. TVÅSPRÅKIGA KONTAKTPERSONER	5
3. STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE	4
3.1. ÅRLIG FÖRDELNING AV STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE	5
3.2. BUDGETPROCESS	7

1. VAD SÄGER LAGEN?

5 § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

Lag (2018:1367).

1.1. ANSVARSFÖRDELNING

Det är kultur-, demokrati- och fritidsnämnden som har det övergripande ansvaret för samordningen för det finska förvaltningsområdet i Järfälla kommun. Det är sedan nämndernas och verksamhetens ansvar att, som andra lagar, se till att lagen följs. De särskilda aktiviteter som respektive förvaltning önskar prioritera utifrån lagstiftningen ska vara en del i respektive nämnds verksamhetsplan. Ansvaret regleras i riktlinjer för nationella minoriteter i Järfälla kommun.

1.2. ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET FÖR ATT UPPFYLLA LAGSTIFTNINGEN

- Kommunens personal ska känna till gällande lagstiftning, arbetet med de nationella minoriteterna och det förstärkta skyddet för den sverigefinska minoriteten
- Information om den sverigefinska minoritetens rättigheter ska finnas tillgängliga på hemsida och i tryckt skrift på finska och svenska
- Den sverigefinska minoriteten ska rådfrågas i frågor som berör dem. Detta sker genom strukturerad dialog i samråd och i samverkansgrupper
- Kartläggningar av personalens kunskaper i finska samt medborgarnas behov av service bör göras kontinuerligt

2. ORGANISATION FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Den sverigefinska minoriteten har uttalat att politisk medverkan vid samråd är välkommen.

2.1. JÄRFÄLLAS SVERIGEFINSKA RÅD

En strategisk samrådsgrupp, **Järfällas sverigefinska råd**, instiftas. Rådets arbete ska ledas av en förtroendevald som utses av kultur-, demokrati- och fritidsnämnden. Rådet består i övrigt av ytterligare två förtroendevalda, en representant från varje berörd förvaltning och fyra till fem representanter för den sverigefinska minoriteten varav minst en ska vara ungdomsrepresentant och minst en pensionärsrepresentant.

Samråd ska ske i form av Järfällas sverigefinska råd som består av representanter från den sverigefinska minoriteten som väljs av årliga öppna samråd där alla som identifierar sig som sverigefinnar kan delta. Ledamöterna väljs på två års mandat på öppet samråd i november.

De sverigefinska representanterna som sitter i Järfälla sverigefinska råd ska ha god kännedom om sverigefinnarnas behov och önskemål. Samrådsgruppen som är igång under kartläggningen lämnar förslag till sverigefinska representanter som ska sitta i rådet. Kommunens sverigefinska föreningar har rätt att utse var sin representant. Idag finns det en förening, Järfällan Varttuneet.

De politiska företrädarna i rådet hämtas från kultur-, demokrati- och fritidsnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt från äldrenämnden. De politiska representanterna utnämns av respektive nämnd.

De förvaltningsrepresentanter som sitter i rådet är tjänstepersoner som ansvarar för frågor som berör den sverigefinska minoriteten.

Järfällas sverigefinska råd *har minst fyra möten/år*. Mötena ska företrädesvis hållas under vanlig kontorstid. Mötesarvode är desamma som i kommunens andra råd. Mötesarvoden betalas ur statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

Rådets uppgifter

- Arena för samråd mellan kommunen och sverigefinska gruppen
- Kommunens rådgivande organ i frågor som berör det finska förvaltningsområdet
- Följer upp kommunens anpassning till det finska förvaltningsområdet

2.2. ÖPPNA SAMRÅD

- Allmänna möten öppna för alla nationella minoriteter med olika teman **minst två gånger/år**
- Planering av samråd ska ske utifrån ”tänk om, tänk nytt” för att skapa mer engagemang och delaktighet. Det viktiga är att mötas där minoritetsgruppen finns och möts.
- Särskilt fokus på ungdomar och barn enligt minoritetslagen. Öppna samrådsformer för unga utvecklas tillsammans med sverigefinska ungdomar.

2.3. SAMORDNARE

En tvåspråkig samordnare för finskt förvaltningsområde anställs. Förutom finskt förvaltningsområde ingår samordning för nationella minoriteter i tjänsten. Samordnarens uppdrag är att handlägga ärenden och stödja arbete inom finskt förvaltningsområde inom de fyra berörda förvaltningarna (20 procent av heltid per förvaltning) och resterande tid (20 procent) ska användas till samrådsarbete.

Samordnaren ansvarar för alla nationella minoritetsfrågor och uppföljning av dessa, öppna samråd, Järfällas sverigefinska råd och samverkansgrupper, planering och genomförande av aktiviteter inom finskt förvaltningsområde, handläggning och redovisning av statsbidrag samt är kommunens kontaktperson inom finskt förvaltningsområde.

2.4. OPERATIVA SAMVERKANSGRUPPER

Samverkansgrupp förskola/skola: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från barn- och ungdomsförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten

Samverkansgrupp äldreomsorg: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från socialförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten varav en representant för föreningen Järfälla Varttuneet.

Samverkansgrupp kultur och språk: samordnare finskt förvaltningsområde, två representanter från kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen, tre till fyra representanter för sverigefinska minoriteten

Ledamöterna i samverkansgrupperna väljs på två års mandat på öppet samråd i november. Ordförande i samverkansgrupperna som är en representant för sverigefinska minoriteten sitter även i Järfälla sverigefinska råd.

Respektive samverkansgrupp ska träffas två till fyra gånger under året för att initiera och planera aktiviteter som främjar det finska språket och kulturen i Sverige.

2.5. TVÅSPRÅKIGA KONTAKTPERSONER

Kommunen kontaktas via servicecenter. Via servicecenter kan kommunens sverigefinnar få kontakt med tvåspråkiga medarbetare som finns inom respektive förvaltning.

3. STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Järfälla kommun är sedan 1 februari 2018 förvaltningsområde för finska enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). Genom att kommunen omfattas av minoritetslagen följer särskilda åtaganden gentemot den finska minoriteten. Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla ansvaret. Storleken på statsbidraget är avhängigt antalet invånare i kommunen. Summan uppgår till 990 000 kr per år i nuläget. Fördelning av statsbidraget sker mellan de nämnder som har verksamhet och berörs av området finskt förvaltningsområde.

Statsbidraget ska användas till merkostnader som uppstår i implementering av finskt förvaltningsområde. Möjliga användningsområden för statsbidraget är bland annat informationsinsatser och översättningar, kultur- och språkfrämjande insatser, synliggörande av den sverigefinska minoriteten och finska språket, inköp av litteratur och pedagogiskt material och del av personalkostnader, samråd med minoriteten och utveckling av aktivitetsplan.

3.1. FÖRSLAG TILL ÅRLIG FÖRDELNING AV STATS BIDRAG FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Nämnd	Totalt kronor
Kommunstyrelsen: kommunikationsinsatser och service på finska	50 000
Barn- och ungdomsnämnden: fortbildnings- och kommunikationsinsatser finskt förvaltningsområde, projektbidrag	100 000
Äldrenämnden: fortbildnings- och kommunikationsinsatser, digitala verktyg, kartläggning av behov, projektbidrag, aktiviteter och evenemang för äldre och pensionärer	100 000
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden: Samordnare med statsbidrag för finskt förvaltningsområde: samordning och processledning finskt förvaltningsområde inom de berörda förvaltningarna	615 000

Bibliotek: författarprogram, sagostunder för barn, kulturella och språkfrämjande insatser, projektbidrag	35 000
Järfälla Kultur: Kulturella aktiviteter, projektbidrag	35 000
Samrådsförande inklusive mötesarvoden	55 000
Totalt	990 000

Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden, äldrenämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnden har i uppdrag att ansvara för aktiviteterna/åtgärderna inom respektive ansvarsområde inom områden som definieras i lagen.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden har ansvar att samordna arbetet utifrån riktlinjerna och förvaltningsområde för finska, att anställa en tvåspråkig samordnare, att hålla samråd kontinuerligt samt att fortsätta med kulturevenemang och fritidsaktiviteter för alla åldrar och att möjliggöra att sverigefinska föreningar och grupper kan nyttja en lokal enligt gällande taxor samt ansvara för utbildning och kompetensutveckling till både nämnder och tjänstemän.

Kommunstyrelsen - kommunikationsavdelningen och servicecenter - ansvarar för att informera minoriteten om deras rättigheter och kommunens ansvar, för kommunikation och service på finska inom ramen för lagen, att övergripande information och marknadsföring angående förvaltningsområdet, både internt och externt, finns tillgänglig via hemsidan.

Barn- och ungdomsnämnden har ansvaret att tillhandahålla förskola helt eller till väsentlig del på finska och tillfråga vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats för sitt barn om de önskar plats i en förskola som drivs helt eller till väsentlig del på finska. Barn- och ungdomsnämnden ska även föra dialog med minoriteten om modersmålsstöd i förskolan och modersmålsundervisning finska i grundskolan samt ge fortbildning i finska till pedagogiska personalen. Därtill ska barn- och ungdomsnämnden kartlägga språkkunskaperna bland förskolepersonalen.

Äldrenämnden ansvarar för att erbjuda äldreomsorg helt eller till en väsentlig del på finska för den som begär det, för att informera den som ansöker om bistånd om möjligheten till service och omvårdnad på finska. Äldrenämnden ska inom ramen för äldreomsorg på finska beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet genom att erbjuda aktiviteter på finska. Äldrenämnden ansvarar för att biståndshandläggning kan ske på finska samt för fortbildning i finska till personalen.

Utöver ovan nämnda aktiviteter kan samtliga ovan namngivna nämnder hantera behov som uppkommer efterhand i mån av kvarvarande medel fram till 31 december. Det är av vikt att även sådana beslut föregås av samråd med minoriteten.

Förvaltningarna ska till kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen rapportera vad som gjorts och hur medlen använts vid del- och helårsbokslut. Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen sammanställer och återrapporerar därefter till kommunen och till uppföljande myndighet Länsstyrelsen i Stockholms län.

3.2. BUDGETPROCESS

För användande av medlen ska samråd med representanter för minoriteten ske kontinuerligt via Järfällas sverigefinska råd. Respektive samverkansgrupp ska två till fyra gånger under året planera och initiera aktiviteter som främjar det finska språket och kulturen i Sverige och som kommit från minoriteten. En ansökningsmall för projektbidrag tas fram.

Åtgärder och aktiviteter utgår från de prioriteringar som minoriteten önskar och ser behov av och som är förenligt med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Stöd ges normalt inte till utlandsresor eller övernattningar.

Varje års budgetförslag från förvaltningarna måste behandlas i samverkansgrupperna för att slutligen behandlas av Järfällas sverigefinska råd innan beslut fattas av kultur-, demokrati- och fritidsnämnden.

De berörda nämnderna ska tillföras medel från statsbidraget enligt ovan och i enlighet med gällande aktivitetsplan.